

одному кабінеті, в кабінеті поруч тощо); 9) періодично проводити ротацію кадрів з метою уникнення формування занадто близьких чи незалежних стосунків між керівником і підлеглими; 10) забезпечити посилений контроль щодо співробітників, діяльність яких пов'язана з підвищеним корупційним ризиком; 11) проводити періодичні анонімні опитування (анкетування) серед співробітників з метою вивчення рівня задоволеності роботою та загального рівня етики поведінки [3, с. 52–53].

В той же час, першочерговими заходами, необхідними для мінімізації корупційних ризиків під час проходження служби в органах Національної поліції слід назвати: 1) проведення всебічного відбору кадрів, при якому не допускається прийом на роботу осіб, що мають серйозні особисті недоліки, соціальні зв'язки, які порочать їх, або факти біографії, які свідчать про наявність у них моральних дефектів; 2) забезпечення належного документування конкурсної процедури, фіксацію стадій та результатів конкурсу на спеціальних бланках або в протоколах, що одразу підписуються членами комісії; 3) встановлення процедури розкриття інформації стосовно конфлікту інтересів членами конкурсної комісії та відмови у включенні до складу членів цієї комісії; 4) попереджати претендентів на посаду щодо відповідальності за подання недостовірних відомостей про себе; 5) забезпечення перевірки достовірності наданих претендентом на посаду відомостей щодо себе з оригіналами або завіреними копіями відповідних документів, а також його відповідності кваліфікаційним вимогам (у випадку, якщо не проводиться спеціальна перевірка); 6) поширення інформації про вакантні посади та оголошені конкурси, аби забезпечити відповідність претендентів встановленим критеріям та залучення до конкурсу більшого кола осіб, що сприятиме змагальності цієї процедури; 7) запобігання залученню внутрішніх претендентів на посаду (осіб які вже працюють в органі), до будь-яких заходів з організації добору кадрів, конкурсу; 8) відображення у документації за результатами проведення конкурсу мотивів прийнятого рішення; 9) запровадження прогресивної системи матеріального та інших видів стимулювання; 10) забезпечення змішаного стилю керівництва; 11) проведення організаційних заходів, що сприяють збереженню службової таємниці [1, с. 261–262].

Список бібліографічних посилань

1. Шатрава С. О. Теорія і практика запобігання корупції в органах Національної поліції України: адміністративно-правове дослідження : монографія. Харків : Діса плюс, 2016. 456 с.
2. Сурай І. Кадрові служби органів державної влади в контексті модернізації законодавства України про державну службу. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 2 (25). С. 267–277.
3. Вінборн С., Сисоев В., Ткаченко В. Посібник з оцінки корупційних ризиків та розробки планів протидії корупції. Київ : USAID/FINREP-II, 2015. 72 с.

Одержано 05.11.2017

УДК 343.13

Катерина Володимирівна ШАХОВА,

кандидат юридичних наук, докторант кафедри

оперативно-розшукової діяльності та розкриття злочинів факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ

ВИМОГА СУЧАСНОСТІ: ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ ПІДРОЗДІЛАМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи є одними із найбільш цинічних видів злочинів, такими, що не тільки принижують гідність людини, а й завдають сильного впливу на психіку жертви з довготривалими негативними наслідками, підштовхують до саморуйнуючої поведінки. Водночас, сучасний світ характеризується специфічністю гендерних відносин шляхом: легалізації односторонніх зв'язків, агресивності показу, пропаганди в засобах масової інформації та комунікації технології сексу, безперешкодного поширення

порнографії та педофілії та інших подібних форм поведінки. Зокрема, слід відмітити, що за останнє десятиліття у країнах Західної Європи та Америки з'явилась стійка тенденція до зростання випадків масових вбивств на сексуальному ґрунті, зґвалтувань та розбещення не тільки дівчат, але і хлопчиків, а також сексуального насильства, пов'язаного з одіозними релігійними культами [1].

Разом з цим, кримінальна обстановка нашої держави також свідчить про все більше поширення вказаних видів злочинів. Зокрема відповідно до статистичних даних за останні роки кількість злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи характеризується позитивною динамікою до зростання (у 2013 р. – зареєстровано 1114 злочинів, у 2014 р. – 893, у 2015 р. – 776, 2016 р. – 883, за 9 міс. 2017 р. – 713) [2], при чому лише по двом третинам зареєстрованих злочинів встановлено винну особу. Водночас, не слід забувати про те, що статеві злочини є високо латентними, та, як наслідок, показники офіційної статистики є відносними, а реальна кількість статевих злочинів, в два-три рази більше від офіційно зареєстрованих. Зокрема, аналізуючи емпіричні матеріали можна дійти висновку, що в багатьох країнах світу, в тому числі і в Україні, неправомірним сексуальним нападам у тій чи іншій формі піддається не менше третини осіб жіночої статі, та до 5 % – чоловіків, однак лише про кожний п'ятий факт такої неправомірної діяльності стає відомим правоохоронцям. До основних причин появи такої ситуації слід віднести: існуючу дестабілізацію кримінальної обстановки в країні, зростання тяжких насильницьких злочинів, безкарність багатьох злочинів, страх помсти з боку правопорушників, почуття сорому та власного безсилля, та, зрозуміло, триваюче реформування органів Національної поліції. Крім того, слід враховувати, що психічна травма у жертв статевих злочинів часто ускладнюється безграмотними та не ефективними діями працівників правоохоронних органів. Таким чином, коливання кількості зареєстрованих статевих злочинів можуть переважно визначатися лише зміною практики реагування жертвами та правоохоронними органами на такі злочини, а не їх справжнім рівнем.

Водночас, слід зазначити, що аналіз практичної діяльності правоохоронних органів, наукових праць, та іншого емпіричного матеріалу, дозволяє обґрунтовано стверджувати, що сьогодні оперативно-розшукова протидія злочинам проти статевої недоторканності та статевої свободи перебуває в вкрай незадовільному стані та існує термінова необхідність визначення як теоретичних так і прикладних засад вирішення окресленого питання.

Принагідно слід відмітити, що незважаючи на велику кількість ґрунтовних досліджень проведених у різних сферах юридичної науки, зокрема такими вченими як: К. В. Антонов, О. Ю. Анциферов, А. В. Баб'як, О. М. Бандурка, В. Я. Горбачевський, М. В. Гусаров, С. М. Гусаров, І. М. Даньшин, О. О. Житний, О. Ю. Зуєв, А. М. Кислий, М. Й. Коржанський, Б. Д. Леонов, В. В. Лисенко, О. М. Литвинов, Л. А. Мазур, В. А. Некрасов, Ю. Ю. Орлов, В. В. Плукар, М. А. Погорецький, В. Д. Пчолкін, С. В. Слінько, М. В. Стащак, Р. Л. Степанюк, В. Б. Харченко, В. В. Шендрик, О. О. Юхно та ін., можна відзначити, що здебільшого досліджувались питання пов'язані лише із окремими проблемами протидії конкретного виду статевих злочинів.

Тобто, із викладеного можна констатувати недостатню теоретичну та практичну розробленість проблем оперативно-розшукової протидії злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканності. Означене вказує на необхідність і актуальність для сучасної теорії та практики ОРД в сучасних умовах проведення на монографічному рівні комплексного дослідження теоретично-правових і організаційно-тактичних засад оперативно-розшукової протидії злочинам проти статевої свободи та статевої недоторканності з метою вироблення науково-обґрунтованих пропозицій до чинного законодавства, а також розроблення науково-практичних рекомендацій для підвищення ефективності роботи у цьому напрямі.

Список бібліографічних посилань

1. Сексуальное насилие. URL: http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/Ch_6RU.pdf?ua=1 (дата звернення: 09.11.2017).
2. Статистичні дані Генеральної прокуратури України // Генеральна прокуратура України : офіц. сайт. URL: <http://www.gp.gov.ua/ua/stat.html> (дата звернення: 09.11.2017).

Одержано 10.11.2017